

Visą gyvenimą kurti save: prof. habil. dr. Kęstui Miškiniiui atminti



Skaitytojų klubo renginys (I),

LSU biblioteka, 2019 m. balandžio mėn. 12 d.

Gyvenimo prasmė

„Pagrindinė žmogaus pareiga gyvenime yra sukurti save. Pats reikšmingiausias jo pastangų kūrinys yra jo asmenybė“, - tokią E. Fromo mintį knygoje „Apie trenerius, sportą ir sportininkus“ pateikė prof. Kęstas Miškinis. Žvelgiant į Profesoriaus nuveiktus darbus, akivaizdžiai matyti, kad jis visus savo [...] gyvenimo metus uoliai ir kantriai, nepailsdamas, įdėdamas daug pastangų ir atrasdamas vis naujų mokslo žinių, kūrė savąją, iškilią ir humanišką, asmenybę. Reikia pažymėti, kad prof. K. Miškinis ne tik rūpinosi savo visapusišku asmenybės kūrimu, bet ir aktyviai dalijosi įgytomis žiniomis su kitais.“

R. Mizeras. Visą gyvenimą kurti save: prof. Kęstui Miškiniui – 85 metai // Sporto mokslas, 2017, Nr. 4(90), p. 82

Trumpa biografija

K. Miškinis gimė 1932 m. gruodžio 3 d. tarp Dusios ir Metelio ežerų įsiterpusiame Metelių bažnytkaimyje.

1946-1948 m. mokėsi Nedzingės progimnazijoje, vėliau įstojo į Senosios Varėnos mokyklą, Seirijų gimnaziją, kurią baigė 1952 m.

1956 m. baigė LVKKI, 1968 m. – VPI filologijos fakultetą.

1956-1959 m. dirbo kūno kultūros mokytoju, 1959-1961 m. mokyklos direktoriaus pavaduotoju, 1961-1979 m. mokyklos direktoriumi.

Nuo 1979 m. LVKKI dėstytojas, nuo 1988 m. – profesorius, 1979-1991 m. Pedagogikos ir psichologijos katedros vedėjas, 1994-1995 m. akademinių reikalų prorektorius, 1995-2001 m. LKKI rektorius, nuo 2002 m. dirbo KTU, LKKA, ŠU profesoriumi.

K. Miškinis buvo mokslo žurnalų „Sporto mokslas“, „Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas“ redaktorių kolegijos narys, Lietuvos olimpinės akademijos viceprezidentas (nuo 1999), Kauno m. pedagogų draugijos pirmininkas (1978-1992), Lietuvos kilnaus sportinio elgesio sporte (Fair Play) komiteto prezidentas (1998-2001) ir viceprezidentas (nuo 2001), Lietuvos mokslo tarybos ekspertas (1997-2002), Lietuvos sporto mokslo tarybos pirmininkas (nuo 2004).

2013 m. K. Miškiniui suteiktas LSU Garbės profesoriaus vardas už edukacinius pasiekimus ir nuopelnus Universiteto akademinei kultūrai.

Sutuoktinė: Virginija Ina, vaikai: Kęstutis, Greta.

2019 m. sausio 22 d. K. Miškinis mirė.

K. Miškinis, A. Raslanas, L. Tubelis. Lietuvos sporto mokslininkai (2008), p. 146;

https://lt.wikipedia.org/wiki/K%C4%99stas_Mi%C5%A1kinis

Įvertinimas

- 1982 m. LSSR nusipelnęs dėstytojas
- 1993 m. Lietuvos pedagogų draugija išrinko Metų pedagogu
- 1997, 2000 m. KKSD prie LRV medalis „Už nuopelnus Lietuvos sportui“
- 1999 m. TOK prizas „Sportas ir pedagogika“
- 2001 m. LTOK Olimpinė žvaigždė
- 2007 m. KKSD prie LRV I-o laipsnio ordinas „Už nuopelnus Lietuvos sportui“
- 2013 m. Lietuvos sporto universiteto garbės profesorius

Mokslinio tyrimo krypčių spektras

1975 m. apgynęs pedagogikos mokslų kandidato (daktaro) disertaciją, kurioje nagrinėjo didaktines pamokos efektyvinimo problemas, gilinosi į šeimotyros, sportininkų psichinių galių stiprinimo, trenerio veiklos optimizavimo pedagogikos požiūriu, kūno kultūros, sporto specialistų rengimo ir kitas edukologijos problemas.

2001 m. apgynė habilituoto daktaro disertaciją „Kūno kultūros ir sporto specialistų rengimo tobulinimas“ (socialiniai mokslai, edukologija 07S).

Kūrybos įvertinimas

- Vadovėlis „Trenerio etika“ – Lietuvos aukštųjų mokyklų bendrųjų vadovėlių konkursas – 2 premija (1999);
- Vadovėlis „Sporto pedagogikos pagrindai“ – Lietuvos mokslo tarybos konkursas - 1 vieta tarp leidinių sporto tema (2005);
- Knyga „Trenerio veiklos optimizavimas“ (bendraaut. E. Skyrius) - Lietuvos mokslo tarybos konkursas - 2 vieta (2006);
- Straipsnių ciklas apie trenerių darbą - Lietuvos mokslo tarybos konkursas - 2 vieta (2007).

Parašė monografiją, 7 vadovėlius, 16 knygų, 43 mokymo priemonės, daugiau kaip 90 mokslinių straipsnių, daugiau kaip 400 metodinių, publicistinių straipsnių.

Recenzavo 36 vadovėlius, monografijas ir kitas knygas.

Apie trenerio darbą



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS

Kęstutis Miškinis

TRENERIO
Etika



„Trenerio ir jo mokinių santykiai prasideda pačiais paprasčiausiais kontaktais ir pereina į sudėtingus bei pastovius tarpusavio ryšius. Treneris bendraudamas perteikia viską, ką pats turi – ką sužinojo, permąstė, patyrė, išgyveno. Jo dalykinės žinios, elgesys, gilus profesinės etikos suvokimas daro didelį poveikį ne tik spartesniam sportinių rezultatų siekimui, bet ir auklėtinių dvasiniam pasauliui, jų dorovingumo ugdymui. Visuotinai pripažįstama, jog pedagogas turi būti pats universaliausias žmogus valstybėje. Šis teiginys, ypač taikytinas sporto pedagogui, kadangi jo įtaka jaunam žmogui yra labai didelė.“

„Trenerio uždavinys – pedagogiškai koreguoti visas auklėtinį veikiančias įtakas, siekti, kad visi padėtų įgyvendinti užsibrėžtus tikslus, veiktų pedagogiškai tikslingai.

Treneriui reikia ne tik siekti aukštų sportinių rezultatų, bet ir ugdyti asmenybę. Jo pedagoginio poveikio objektas – vaikas, paauglys, vaikinai ar mergina – gyva būtybė, kuri kartais jam „priešinasi“. Gerus rezultatus gali laiduoti tik darni abipusė trenerio ir auklėtinio veikla.

Kiekvienas auklėtinis turi tik jam vienam būdingų pažintinės veiklos, emocinio gyvenimo, valios, charakterio, elgesio ypatumų, kiekvienas reikalauja individualaus priėjimo, o jo pagrindas – puikus asmenybės formavimosi dėsnų išmanymas. Todėl **trenerio tiriamojo darbo svarbiausioji grandis turi būti auklėtinio asmenybės studijavimas.** Kai ieškant veiksmingų mokymo metodų kartu rūpinamasi ir auklėtinio dvasiniu tobulėjimu, trenerio veikla duoda gerų rezultatų.“



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS

Kęstutis Miškinis

TRENERIO PAGALBININKAS



„Treneris turi būti analizuojantis, mąstantis ir save išreiškiantis žmogus. Jo kaitos, saviraiškos poreikis turi būti vidinis. Tai poreikis augti, tobulėti, atskleisti savo galimybes, pasiekti daugiau negu pasiekta. Kadangi toks poreikis niekada nebūna visiškai patenkinamas, tai ir **asmenybės augimas – nesibaigiantis procesas**. Treneris, išreikšdamas save, suvokia realybę, geba priimti save tokį, koks yra, ir atkakliai žengia tobulėjimo keliu. Taigi treneris ne tik kažką atiduoda savo auklėtiniams, bet ir pats kaip kempinė iš gyvenimo, praktikos, mokslo sugeria visa, kas geriausia, ir visa tai vėl atiduoda savo auklėtiniams. Taip visą gyvenimą treneris ne tik moko, bet ir pats mokosi.“

Kęstutis Miškinis

Apie trenerius, sportą ir sportininkus

Straipsnių rinkinys

„Darbas yra kiekvieno žmogaus egzistencijos pagrindas. Jis yra vienas svarbiausių žmogaus kūrimo veiksmų. Išugdyti sportininką – ypač didelio darbo reikalaujantis procesas. Lietuvoje visais laikais darbštus žmogus buvo suprantamas kaip doras žmogus.

Trenerio darbo diena kupina kūrybos ir ieškojimų. Tačiau nei kūryba, nei geri darbo rezultatai neateina savaime, jie išplaukia iš turimų žinių išteklių, kuriuos kasdien būtina papildyti. Antraip treneris gali tapti amatininku, o ne kūrėju. **Dalykinės žinios ir dvasiniai turtai, kuriuos treneris privalo dosniai dalyti auklėtiniams, įgyjami kasdieniu kruopščiu darbu.** Pasitaiko, kad jaunas treneris, pradėjęs dirbti pedagoginį darbą, negali pasiekti gerų rezultatų. Taip paprastai nutinka ne dėl to, kad jis neturi tam tikrų žinių. Tiesiog jam trūksta įgūdžių, o darbštumo stoka neleidžia jiems susidaryti“.

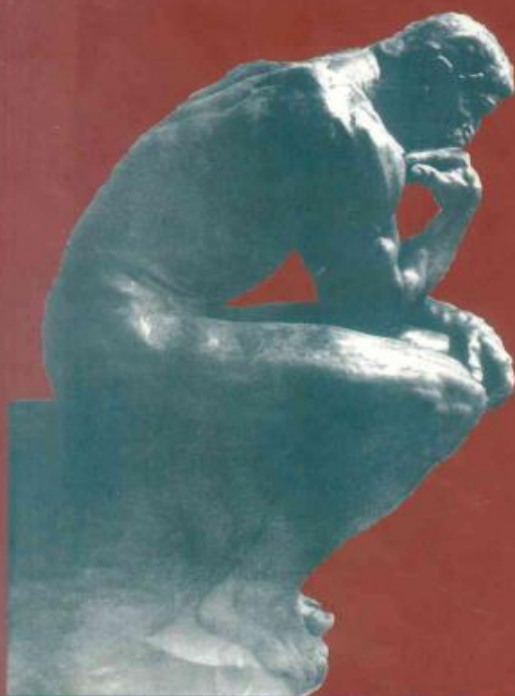
Apie sporto specialistų rengimą

„Šių dienų treneriui nepakanka būti tik geru savo dalyko žinovu – jis privalo įgyti gerą, humanistiniu auklėjimu pagrįstą pedagoginį parengtumą. Tokio pedagogo rengimas turi būti grindžiamas visapusiško rengimo principais, trenerio asmenybės socialiniu kultūriniu integralumu.

Treneris turi būti tyrėjas, o jo atradimų laidas – plati bendroji kultūra, puikus filosofijos, psichologijos, pedagogikos ir kitų mokslų išmanymas. Jeigu jis stokos kompetencijos, kūrybiškumo (tai svarbiausios trenerio darbo sėkmės prielaidos), tai jis elgsis nedorai, nes neduos savo auklėtiniams to, ką turi duoti.“



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS



Kęstutis Miškinis

SPORTO PEDAGOGIKOS PAGRINDAI



„Kiekvienas visuomenės raidos laikotarpis reikalauja kokybiškai naujos pedagogų kvalifikacijos. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, pedagogų rengimas tapo ypač opi problema. Dabar reikia parengti pedagogus, laisvus nuo ideologizuoto, vienpusiško mąstymo, galinčius keistis ir kartu demokratizuoti, pertvarkyti švietimo sistemą. Visų postkomunistinių šalių uždavinys – pertvarkyti pedagogų rengimą ir integruotis į Europos demokratinę bendriją, juolab dabar reikalavimai pedagogui iš esmės keičiasi: šiuolaikinis kūno kultūros mokytojas ar treneris ne tik vadovauja pamokoms ar pratyboms, bet ir stengiasi ne mokyti, o skatinti mokymąsi, t. y. sukurti prielaidas kiekvienam mokiniui išsiugdyti poreikį tobulintis visą gyvenimą.“

Apie vadovavimą

„Protingas ginčas padeda geriau pažinti tiesą, suvokti jos esmę, sutvirtinti savo įsitikinimus. **Geras ginčas – lyg ir proto treniruotė.** Tačiau ginčydamasis vadovas negali liesti oponento asmeninių savybių, ginti savo nuomonės administracinėmis priemonėmis. Vadovas turi žinoti, kad amžius, pareigos ir titulai nelemia nuomonės teisingumo. [...]

Mokyklos darbo sėkmė labai priklauso nuo teisingai ir laiku priimamų sprendimų - tuo momentu pačių aktualiausių konkrečių kolektyvo tikslų ir uždavinių“.



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS

K. MIŠKINIS

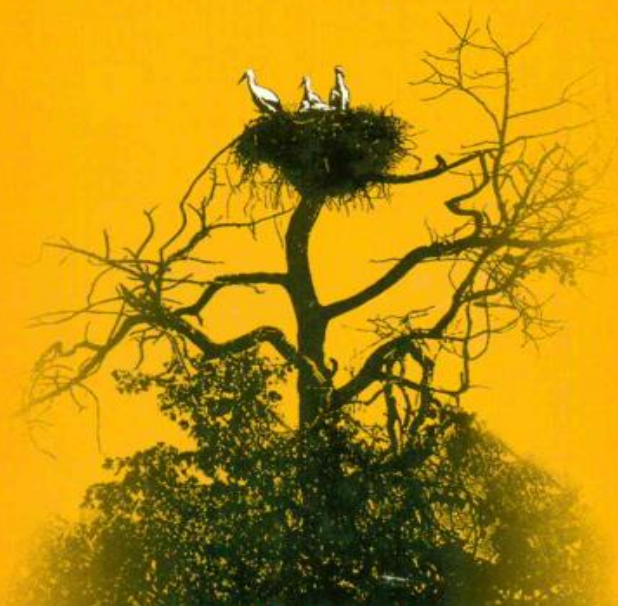
MOKYKLOS IR KLASĖS VADOVUI

*Prie
mokyklos
vairo*

Apie šeimą



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS



Kęstutis Miškinis

Šeima

ŽMOGAUS GYVENIME

*Knyga kiekvienam,
norinčiam šeimoje
siekti darnos
ir išvengti
nesklaidumų,
užauginti
gerus vaikus
ir būti
laimingam*

„Yra du pagrindiniai būdai, padedantys ugdyti vaikų intelektualumą – spartinimas ir turtinimas. Spartinimas – tai ankstyvas išmokimas skaityti, rašyti, lygiagretus mokymasis keliose mokyklose, vaiko įvedimas į naujų sąvokų pasaulį, mokymas savarankiškai ir originaliai mąstyti. Turtinimas – tai papildomas kalbų mokymas, savarankiškos studijos, įdomių uždavinių, galvosūkių sprendimas drauge, sudarymas sąlygų, kad vaikas matytų gerus pavyzdžius, klausytųsi geros muzikos, keliautų su tėvais ir patirtų daug naujų įspūdžių, žaistų įvairius didaktinius žaidimus, lavinančius nuovoką, atmintį, pastabumą ir kt. Kadangi žinios turi savybę „traukti naujas žinias“, svarbu, kad vaikas kiekvieną dieną sužinotų ką nors naujo. Taigi tėvai turi kiekvieną dieną ruoštis susitikimui su savo vaiku!“

Kęstutis Miękinis



Šeima

pasaulio šalų kultūrose

Šeimos politika

Šeimos kūrimas

Skųrybos

Gyvenimo būdas, tradicijos

Tarpusavio santykiai

Vaikų ugdymas

„Lietuvių šeimose, ypač kaimo, vaikų ugdymo tradicijos yra senos ir prasmingos. Tėvų pamokymai vaikams ir dabar nepraranda vertės, gaivina tautos dorovę. Tradicinės lietuvių liaudies pedagogikos, pagrįstos ilgą laiką patirtimi, atstovai teigė, kad vaiką reikia pradėti auklėti lopšyje ir jo auklėjimą baigti vedybomis.

Nuo seno lietuvių šeimoje vaikai buvo laikomi dideliu moraliniu turtu. Jau iš mažens jie buvo auklėjami būti gerais tėvais ir motinomis. Jaunimo doros saugojimas laikytas būtina sąlyga išvengti nevaisingumo, o vaikų neturėjimas buvo laikoma didele nelaime, Dievo rykšte už vaikystės ir jaunystės klaidas.

Svarbiausias senovės lietuvių šeimos auklėjimo principas buvo visiškas atsidavimas mylimo žmogaus, t. y. vaiko, laimei. Tokio požiūrio įkvėptas žmogus dvasingiau žvelgė į gyvenimą. Ryškus vaikų auklėjimo bruožas – didelė meilė žmogui, artimui.“

„Kiekvienas pradėtas darbas turi būti baigtas – taip mano kinai. Jie itin kruopščiai mokosi. Mokinio stalias visada būna tvarkingas, nes kinai įsitikinę, jog ten, kur yra tvarka, geriau cirkuliuoja energija. Išsilavinimą kinai gerbia, nes didysis mąstytojas Konfucijus sakė, kad „tas, kuris gerai mokosi, gali tapti valdininku“. O valdininkas turi būti doras ir tautą valdyti tik savo paties moraliniu pavyzdžiu.

Konfucijaus mokymas išskiria šeimos svarbą žmogaus gyvenime. Sūnus privalo klausyti tėvų, jaunesnieji – vyresniųjų, o moterys turi paklusti vyrams. Konfucianizmo šalininkai itin aukština vertybę – žmoniškumą, susijusį su ištikimumu, teisingumu, paklusnumu, garbingu elgesiu, saikingumu. Kadangi žmogus iš prigimties yra geras, tai blogą jį padaro netinkamas auklėjimas šeimoje. Konfucijus mokė paklusnumo tėvams, aiškino, kad tėvus ir vyresniuosius privalu gerbti ir jų klausyti, o senatvėje jais rūpintis. **Taigi šeimą Konfucijus laikė ne tik dorovinio, bet ir visuomeninio drausminimo terpe.**“

Apie sporto filosofiją



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS



LIETUVOS
SPORTO
UNIVERSITETAS

TRENERIAMS IR SPORTININKAMS APIE FILOSOFIJĄ

„Ar galima kalbėti apie sporto filosofiją, jeigu kas nors daroma vien dėl to, kad taip buvo daroma anksčiau? Sporto filosofija įgyja prasmę tada, kai treneriai pripažįsta poreikį aiškiai apmąstyti savo veiklą ir suvokti šiuolaikinius jos uždavinius, keliamus sportui ir sporto pedagogams. Jeigu kyla klausimas, koks sporto filosofijos ryšys su sporto pedagogika ir psichologija, galima atsakyti taip: **filosofija yra pedagogikos ir psichologijos pagrindas. Filosofinės pažiūros kyla iš savivokos, o savivoka yra pedagogikos ir psichologijos tikslas.** Filosofijos svarbą galima nusakyti tokiu posakiu: jeigu nežinote, kur plaukti, tai joks vėjas nepūs pavėjui. Treneriams, neturintiems aiškos savo filosofijos, trūksta kryptingumo, jie lengviau pasiduoda išoriniam spaudimui, daro daugiau klaidų. Vadinasi, **jeigu treneris savo ir auklėtinių filosofijai skiria pakankamai dėmesio, sukuriamas tvirtas pamatas siekti pačių geriausių rezultatų.**“

Treneriams ir sportininkams apie filosofiją/parengė K. Miškinis (2016), p. 33

***„Ko norėčiau palinkėti akademijos kolektyvui?
Klestėjimo, kad akademijos žmonių balsas būtų
girdimas visur, kad visi, baigę akademiją, su
pasididžiavimu kalbėtų apie savo Alma Mater;
kad visi būtų geranoriški ir gebėtų įveikti savo
ribotumą“.***

K. Miškinis. Manoji Alma Mater // Lietuvos aukštasis kūno kultūros mokslas: žmonės ir darbai (2007), p. 95

Virtualią parodą parengė vyresn. bibliotekininkė
Z. Bašurova, LSU biblioteka, 2019